РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-3 У. 9337/20
Дана 28.07.2023. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу судија: Гордана Николић Врбашки, председник већа, Јелена Искић и Љиљана Коруга, чланови већа, уз учешће судског саветника Соње Медић, записничара, одлучујући у управном спору по тужби тужиље АА из ..., ..., ради поништаја решења туженог РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Покрајинског фонда Нови Сад, Житни трг 3, број 30-02/182.40-118007 од 21.05.2020. године, у предмету новчане накнаде за помоћ и негу другог лица, у нејавној седници већа одржаној дана 28.07.2023. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба **СЕ ОДБИЈА.**

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем одбијена је жалба тужиље изјављена против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале Нови Сад, број 37-182.40-118007 од 24.02.2020. године, којим је одбијен захтев тужиље за остваривање права на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица.

У тужби поднетој Управном суду дана 15.06.2020. године, тужиља оспорава законитост решења туженог органа због повреда правила Закона о општем управном поступку и одредби Правилника о образовању и начину рада органа вештачења, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Наводи да другостепени орган уопште не образлаже зашто она не испуњава ни минималне услове које захтева закон да би остварила право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица предвиђену чланом 41. Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Указује да орган вештачења у другостепеном поступку потпуно паушално утврђује да не постоји потреба за помоћи и негом од стране другог лица, без потребе личног прегледа, те на тај начин сматра да је повређен закон на њену штету. Сматра да би лекарски преглед допринео у битном другачијем чињеничном стању и другачијем

погледу саме болести, те да је потпуно незаконито другостепени орган пропустио да утврди наведене околности и сам се увери о истим, или наложи органу вештачења у првостепеном поступку да предузме испитивања поводом спорне болести. Наводи да је повређен члан 8. Правилника о образовању и начину рада органа вештачења, који прописује да орган вештачења вештачи на основу детаљног разматрања медицинске и друге документације од значаја за давање оцене, на основу објективног налаза приликом прегледа, а по потреби и на основу допунских испитивања у функционалној дијагностици фонда, чега није било. Указује да се њено здравствено стање погоршава из дана у дан и указује да би поновним испитивањем свих услова из члана 41а Закона о пенизијском и инвалидском осигурању једино било могуће донети правилну и на законом засновану одлуку, а не простим преписивањем мишљења другостепеног органа. Додаје да питање самосталног кретања није нигде ни образложено нити указано у којој мери и да ли се она уопште може кретати без одређених помагала и без помоћи друге особе, као и да ли постоји напредак и прогрес болести, која је тако агресивна и тешка као Алцхајмерова болест. Предлаже да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и предмет врати туженом органу на поновно одлучивање.

У одговору на тужбу, тужени орган је у свему остао код разлога изнетих у образложењу оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије као неосновану.

Решавајући овај управни спор без одржавања усмене расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), испитујући законитост оспорене одлуке у границама захтева из тужбе у складу са одредбом члана 41. став 1. наведеног закона, Управни суд је оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списа ове управне ствари нашао да тужба није основана.

Из списа предмета и образложења оспореног решења произлази да је поступак за остваривање права на новчану накнаду за помоћ и негу покренут по захтеву тужиље од 24.09.2019. године. Утврђено је да је орган вештачења у првостепеном поступку налазом, мишљењем и оценом број 4 од 12.02.2020. године утврдио да код подносиоца захтева, овде тужиље, не постоји потреба за помоћи и негом другог лица. На основу наведеног налаза, мишљења и оцене утврђено је да код тужиље не постоји потреба за помоћи и негом у смислу члана 41а Закона о пензијском и инвалидском осигурању, те да не постоји основ за стицање права на новчану накнаду за помоћ и негу. На основу изложеног, одлучено је као и диспозитиву првостепеног решења од 24.02.2020. године. Поводом жалбе тужиље изјављене против првостепеног решења од 24.02.2020. године, тужени је прибавио мишљење органа вештачења у другостепеном поступку, који се, након извршеног увида у медицинску документацију у списима предмета, налазом, мишљењем и оценом број 118007 од 14.05.2020. године, сложио са налазом, оценом и мишљењем органа вештачења у првостепеном поступку. Наведено је да је при доношењу оцене и мишљења лекар вештак у другостепеном поступку размотрио комплетну медицинску документацију у предмету, НМО2, која је довољна за меродавну оцену без потребе личног прегледа, имао у виду наводе жалби и чињеницу да је осигураница прегледана код неуропсихијатра и психијатра августа 2019. године, те схваћена као деменција у Алцхамеровој болести. На урађеном ММСЕ је регистрован скор 14 што указује на деменцију средњег степена. Увидом у медицинску документацију и при прегледу код ОВП се региструје да је осигураница самостално покретна, није слепо лице, компензованог је налаза на виталним органима, а у психичком статусу није регистрована деменција тешког степена, те је способна за основно самозбрињавање и према важећим прописима не испуњава критеријуме за утврђивање потребе туђе неге и помоћи. По оцени овог мишљења, у смислу члана 9. став 2. Правилника о образовању и начину рада органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање („Службени гласник Републике Србије“ бр.

58/2019) утврђено је да је исто медицински документовано и довољно образложено да, као такво, у потпуности може да послужи као пуноважно мишљење вештака у смислу чл. 128. и 129. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС" бр.18/16 и 95/18-аутентично тумачење). На основу наведеног мишљења органа вештачења у другостепеном поступку утврђено је да тужиља не испуњава законом прописане услове за стицање права из пензијског и инвалидског осигурања, како је то правилно и утврђено у првостепеном поступку. Наиме, закључено је да у овом случају не постоји потреба за помоћи и негом другог лица, те да нису испуњени услови за признавање права на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица прописани чланом 41а. Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Стога је тужени орган, с позивом на одредбу члана 170. став 1.тачка 1. Закона о општем управном поступку („Сл.гласник РС“, бр.18/16, 95/18), жалбу одбио и одлучио као у диспозитиву оспореног решења од 21.05.2020. године.

Одредбом члана 41а. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", број 34/2003 ... 86/19) прописано је да право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица, има осигураник и корисник пензије, коме је због природе и тежине стања повреде или болести утврђена потреба за помоћи и негом за обављање радњи ради задовољавања основних животних потреба. Ставом 2. истог члана Закона прописано је да потреба за помоћи и негом другог лица постоји код лица из става 1. овог члана које је непокретно, или које због тежине и природе трајних болести и болесног стања није способно да се самостално креће ни у оквиру стана уз употребу одговарајућих помагала, нити да се само храни, свлачи, облачи и да одржава основну личну хигијену, код слепог лица које је изгубило осећај светлости са тачном пројекцијом и код лица које постиже вид са корекцијом до 0,05.

Одредбом члана 93. став 1. истог закона прописано је, да када је за решавање о праву из пензијског и инвалидског осигурања потребно утврђивање постојања инвалидности, телесног оштећења, потребе за помоћи и негом другог лица, узрока инвалидности и телесног оштећења, потпуне неспособности за рад, и неспособности за самосталан живот и рад, фонд решењем утврђује те чињенице на основу налаза, мишљења и оцене органа вештачења чије се образовање и начин рада уређује општим актом фонда.

Одредбом члана 9. ставом 1. Правилника о образовању и начину рада органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање ("Службени гласник РС", број 58/19) прописано је да орган вештачења у налазу, мишљењу и оцени своја запажања и налазе наводи прецизно и објективно, а ставом 2. да налаз, мишљење и оцена мора бити јасан, потпун, образложен и стручно заснован.

Одредбом члана 31. став 1. Правилника прописано је да орган вештачења у другостепеном поступку остваривања права вештачи на основу медицинске документације коришћене у првостепеном поступку остваривања права, као и медицинске документације достављене у другостепеном поступку остваривања права, а за професионална војна лица по прибављеном мишљењу Главне војнолекарске комисије. Ставом 2. истог члана прописано је да орган вештачења у другостепеном поступку остваривања права може извршити преглед осигураника, корисника права, односно другог лица, ако на основу претходног разматрања медицинске документације оцени да је то неопходно.

Код наведеног, правилно је, по оцени суда, поступио тужени, када је оспореним решењем одбио жалбу тужиље као неосновану, дајући за донету одлуку довољно разлога, које као правилне и на закону засноване прихвата и овај суд. Ово стога, што је тужени

правилно утврдио да код тужиље не постоји потреба за помоћи и негом другог лица, јер тужиља не испуњава услове из члана 41а Закона о пензијском и инвалидском осигурању, за остваривање траженог права, с обзиром да је наведеном одредбом закона прописано да се потреба за помоћи и негом другог лица може признати само лицу из става 1. тог члана које је непокретно, или које због тежине природе трајних болести и болесног стања није способно да се самостално креће ни у оквиру стана уз употребу одговарајућих помагала, нити да се само храни, свлачи, облачи и одржава основну личну хигијену, слепом лицу које је изгубило осећај светлости са тачном пројекцијом или лицу код кога се постиже вид са корекцијом до 0,05, а што овде није случају будући да је утврђено да је тужиља самостално покретна, да није слепо лице, да је компензованог налаза на виталним органима, а да у психичком статусу није регистрована деменција тешког степена. Стога, по оцени суда, правилан је закључак туженог органа да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 41а. Закона о пензијском и инвалидском осигурању за остваривање права на новчану накнаду за помоћ и негу од стране другог лица.

Суд је ценио наводе тужбе којима тужиља указује на потребу личног прегледа од стране другостепеног органа вештачења, али је нашао да ти наводи нису од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Наиме, вештачење у другостепеном поступку врши се на основу медицинске документације у првостепеном поступку и документације у другостепеном поступку, а другостепеном органу се оставља само могућност да изврши преглед осигураника, корисника права, односно другог лица ако оцени да је на основу претходног разматрања медицинске документације оцени да је то неопходно, што није случај у конкретној ситуацији, те суд сматра да је вештачење и првостепеног и другостепеног органа извршено у свему у складу са Правилником о образовању и начину рада органа вештачења РФПИО.

Суд је ценио и све остале наводе тужбе, али имајући у виду изнето, налази да су исти без утицаја на другачије одлучивање у овој управној ствари. Тужиља није навела ниједну нову околност, нити пружила нови доказ који није цењен у спроведеном управном поступку, а који би могао да буде од утицаја на другачију одлуку.

На основу изнетог, ценећи да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиље, Управни суд је применом одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, бр. 111/09), одлучио као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 28.07.2023. године, III-3 У. 9337/20

Записничар
Соња Медић, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Николић Врбашки, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

МК